

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
**Адміністрування
економічної діяльності
підприємств креативних
індустрій**

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Викладач	ОСИПОВА Євгенія Леонідівна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ОСИПОВА Євгенія Леонідівна	
E-mail	layretta@ukr.net	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38066-129-71-43	
Консультації	Кожний понеділок з 11.00год до 11.30год за ZOOM посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	«Інноваційний менеджмент креативних індустрій»	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)	
Галузь знань, спеціальність	02 «Культура і мистецтво» 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки Вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	1/1	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 4 годин Практичні заняття – 10 годин/ 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	

Мета вивчення дисципліни	Дати студентам знання з теорії та практики управління фінансами підприємств, допомогти їм опанувати стратегію і тактику управління фінансовою діяльністю підприємства та знаходити оптимальні фінансові рішення.
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері менеджменту соціокультурної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні компетентності	СК9. Здатність працювати з високим ступенем автономії, оцінювати потенційні результати, обмеження та ризики, брати відповідальність за планування і реалізацію соціокультурного проекту. СК10. Здатність до прогностичної та проектної діяльності у сфері культури, моделювання інноваційних соціально-культурних процесів і явищ, виявлення тенденцій їх розвитку.
Програмні результати навчання	ПР6. Аналізувати та оцінювати ризики, приймати ефективні рішення з питань соціокультурної діяльності. ПР10. Здійснювати стратегічне, діагностичне, оперативне управління соціокультурними інституціями і проектами.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість з'ясувати суть управління фінансовою діяльністю підприємства і пов'язаних з ним понять; висвітлити різні фактори управління сукупною вартісною оцінкою засобів, що забезпечують відтворювальні процеси капіталу підприємств в умовах формування інфраструктури фінансового ринку; принципи, методи і форми фінансового забезпечення підприємницької діяльності при державному регулюванні та чинному законодавстві.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. Адміністрування економічної діяльності підприємств креативних індустрій

Тема 1. ОСНОВИ АДМІНІСТРУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ускладнення управління підприємством у сучасному бізнесі й необхідність реформування його економічної складової. Сутність адміністрування економічної діяльності та його завдання. Сутність та принципи фінансового менеджменту як основи адміністрування економічної діяльності. Цілі, завдання та функції фінансового менеджменту.

Історія виникнення дисципліни. Сутність та принципи управління фінансовою діяльністю підприємством. Умови, необхідні для функціонування управління фінансовою діяльністю підприємством. Управління фінансовою діяльністю підприємства як елемент системи управління підприємством.

Цілі та задачі управління фінансовою діяльністю підприємством. Методи і прийоми управління фінансовою діяльністю підприємством. Об'єкти фінансового управління.

Організація управління фінансовою діяльністю підприємством. Функції управління фінансовою діяльністю підприємством. Особливості організації управління фінансовою діяльністю підприємством в залежності від форми організації бізнесу і сфери діяльності.

Тема 2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Система інформаційного забезпечення адміністрування економічної діяльності. Зовнішні джерела інформації. Система показників інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємством, що формуються із зовнішніх джерел. Внутрішні джерела інформації. Система показників інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємством, що формуються із внутрішніх джерел. Користувачі фінансової звітності. Вимоги до звітної інформації. Напрямки використання інформації.

Система організаційного забезпечення адміністрування економічної діяльності. Побудова фінансових служб управління підприємством за ієрархічною ознакою. Побудова фінансових служб управління підприємством за функціональною ознакою. Фінансова служба малого підприємства. Фінансова служба середнього підприємства. Фінансова служба великого підприємства. Основні типи центрів відповідальності. основних професійних прав і обов'язків фінансового менеджера.

Тема 3. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Принципи формування капіталу підприємства. Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі. Фактори, що впливають на обсяг капіталу. Власний капітал та його формування. Статутний капітал. Пайовий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток. Управління формуванням власного капіталу.

Позичковий капітал. Довгострокові фінансові зобов'язання. Короткострокові фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість. Управління позичковим капіталом. Управління кредиторською заборгованістю.

Вартість капіталу. Вартість капіталу як міра прибутковості. Норма капіталу. Базова концепція визначення вартості капіталу. Визначення вартості власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позичок. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості капіталу.

Нетто-результат експлуатації інвестицій. Економічна рентабельність активів. Комерційна маржа. Коефіцієнт трансформації. Регулювання економічної рентабельності. Формула Дюпона.

Ефект фінансового важеля (1-а концепція). Обґрунтування формули розрахунку ефекту фінансового важеля. Диференціал та плече фінансового важеля. Основні правила щодо застосування розрахунку ефекту фінансового важеля на практиці. Використання його для визначення допустимих умов кредитування. Ефект фінансового важеля (2-а концепція). Фінансовий ризик, пов'язаний з підприємством.

Структура капіталу. Зовнішнє і внутрішнє фінансування та їх взаємозв'язок. Способи зовнішнього фінансування, їх переваги та недоліки. Раціональна структура джерел коштів та її критерії. Задача вибору раціонального способу зовнішнього фінансування. Основні правила. Розрахунок порогового значення нетто-результату експлуатації інвестицій.

Фактори, що впливають на формування раціональної структури капіталу. Формування показника цільової структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

Тема 4. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Склад і структура активів підприємства. Оцінка активів.

Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління дебіторською заборгованістю. Визначення оптимальної структури дебіторської заборгованості. Забезпечення ефективного контролю за рухом і своєчасним поверненням дебіторської заборгованості. Методи інкасації дебіторської заборгованості. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. Управління грошовими коштами. Оптимізація залишку грошових коштів підприємства. Ефективне використання грошових надлишків.

Джерела формування оборотних активів підприємств та шляхи забезпечення їх оптимальної структури. Стратегія фінансування оборотних активів.

Задачі комплексного оперативного управління поточними активами і пасивами підприємства. Сутність політики комплексного оперативного управління поточними активами і пасивами.

Агресивна, консервативна та поміркована політика управління поточними активами. Їх зміст та умови застосування.

Агресивна, консервативна та поміркована політика управління поточними пасивами. Їх зміст та умови застосування.

Матриця вибору політики комплексного оперативного управління поточними активами і пасивами.

Тема 5. УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління необоротними активами підприємства. Задачі управління необоротними активами. Аналіз використання необоротних активів підприємства.

Етапи політики управління операційними необоротними активами підприємства. Управління основними засобами, нематеріальними активами. Амортизаційна політика підприємства. Визначення потреби в основних засобах. Обґрунтування форми оновлення та джерела фінансування.

Тема 6. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст і задачі управління прибутком. Системний підхід до управління прибутком. Інформаційна база управління прибутком.

Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку. Зовнішні і внутрішні фактори. Управління формуванням собівартості. Політика максимізації прибутку. Гранична виручка і граничні витрати.

Розробка цінової політики та її оптимізація на підприємстві.

Класифікація витрат підприємства. Операційний аналіз. Ефект операційного важеля. Сила дії операційного важеля. Валова маржа. Підприємницький ризик, пов'язаний з підприємством. Управління співвідношенням постійних і змінних витрат. Коефіцієнт операційного важеля. Розрахунок порогу рентабельності підприємства та запасу його фінансової міцності.

Взаємодія фінансового та операційного важелів. Сукупний ефект операційного та фінансового важелів. Варіанти зменшення сукупного ризику, пов'язаного з підприємством. Критерій вибору варіанту.

Визначення величини чистого прибутку на акцію в майбутньому періоді. Використання цього показника у варіантних розрахунках при різних співвідношеннях власного та позичкового капіталу для оцінки сукупного ризику, пов'язаного з підприємством.

Управління розподілом прибутку. Дивідендна політика. Внутрішні темпи росту. Норма розподілу прибутку на дивіденди. Етапи формування дивідендної політики, її взаємозв'язок з формуванням структури капіталу. Методики дивідендних виплат.

Асортиментна політика підприємства, її цілі та завдання. Проміжкова маржа. Прямі й непрямі постійні витрати. Поріг беззбитковості й поріг рентабельності окремого товару. Оцінка життєвого циклу товару. Формування порогу рентабельності в довгостроковій перспективі.

Тема 7. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Сутність та принципи антикризового фінансового управління підприємством. Напрямки антикризового фінансового управління підприємством. Етапи процесу формування та реалізації політики антикризового фінансового управління. Діагностика рівня кризового стану

підприємства. Мета антикризового управління. Аналіз фінансового стану підприємства. Визначення ймовірності банкрутства. Моделі прогнозування банкрутства підприємств.

Система антикризових заходів. Шляхи проведення санації. Інструменти внутрішньої та зовнішньої реструктуризації. Види та форми корпоративної реструктуризації підприємств.

Тема 8. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Характеристика поняття «організаційний розвиток». Етапи еволюції сутності поняття «організаційний розвиток». Основні передумови і цінності організаційного розвитку. Характерні риси організаційного розвитку. Чинники організаційного розвитку підприємства. Необхідність застосування системи організаційного розвитку. Завдання та цілі організаційного розвитку. Моделі організаційного розвитку. Процес організаційного розвитку підприємства.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Система інформаційного забезпечення адміністрування економічної діяльності. Зовнішні джерела інформації.

Практична робота №2. Принципи формування капіталу підприємства. Сутність капіталу підприємства. Класифікація капіталу. Визначення загальної потреби в капіталі.

Практична робота №3. Зміст і завдання управління оборотними активами. Управління дебіторською заборгованістю.

Практична робота №4. Управління прибутком від операційної діяльності. Формування прибутку від основної діяльності. Фактори, що впливають на формування прибутку.

Практична робота №5. Характерні риси організаційного розвитку. Чинники організаційного розвитку підприємства.

Приклади практичних завдань:

Ситуаційне завдання:

Розробити програму фінансового забезпечення підприємства враховуючі альтернативні джерела доходу.

Приклад тестового завдання:

При збільшенні виручки від реалізації питома вага постійних витрат в загальній сумі витрат:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) не змінюється;
- г) залежить від обставин.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Адміністрування економічної діяльності підприємств креативних індустрій» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Організаційні структури управління фінансовою діяльністю підприємств.
2. Нетто-результат експлуатації інвестицій (НРЕІ) та економічна рентабельність. Регулювання економічної рентабельності підприємства.
3. Ефект фінансового важеля.
4. Формування раціональної структури капіталу. Фактори, що при цьому враховуються.

5. Граничне значення НРЕІ.
6. Поняття про операційний важіль.
7. Поріг рентабельності та запас фінансової стійкості підприємства.
8. Взаємодія операційного та фінансового важелів. Сукупний ризик, пов'язаний з підприємством.
9. Формування дивідендної політики підприємства.
10. Вхідні грошові потоки. Їх характеристика та методи управління.
11. Управління вихідними грошовими потоками.
12. Поточні фінансові потреби (ПФП) підприємства. Їх вплив на фінансовий стан підприємства.
13. Фактори, що впливають на величину ПФП. Методи їх скорочення.
14. Політика комплексного оперативного управління поточними активами та поточними пасивами підприємства.
15. Управління виробничими запасами.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 20 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 16 балів за кожне заняття (до 80 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом

			балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Силабус навчальної дисципліни.
2. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабина О.Є., Карпенко О.О. Управління фінансовою діяльністю підприємства на підприємствах водного транспорту. Навч. посібник.К.: КДАВТ, 2012. 324с.
2. Поддєрьогін А.М. Управління фінансовою діяльністю підприємства: Підручник. К.: КНЕУ, 2005. –535 с.
3. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. К.: КНЕУ, 2000.
4. Бланк І.О. Основи фінансового менеджменту: Підручник в 2-х томах К.: Ніка-Центр, 1999.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної

роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в он-лайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».